

Na Veivuke ni iSau ena gauna ni COVID-19 Okosita 2021

Na itukutuku oqo e idusidusi walega. Na itukutuku ni Veivuke ni iSau e tabaki tiko ena website ni tabana ni Cakacaka kei na iSau e sa tiko kece kina na itukutuku me baleti ira e ra rawa ni taura, na nodra itavi kei na vei itukutuku tale e so.

- Na veisaumi ni veivuke ena vuku ni COVID-19 ena Okosita 2021 e kena inaki me tokoni ira na iTaukei ni cakacaka e Niutiladi taucoko me rawa ni ra saumi ira tikoga na nodra tamata cakacaka ena vei bisinisi ena kena sa lutusobu na ivakatagedegede ni Qaqarauni mai na 4 ki na 3 ena 17 ni Okosita 2021.
- Ena caka na veisaumi ni veivuke ena vei yarua na macawa me rauta ni \$600 dua na macawa dua na tamata cakacaka kei na \$359.00 dua na macawa vei ira na cakacaka ga vagauna.
- Ena okati na vei kerekere kece me ra kerekere vou ka dodonu me ra raica na vei bisinisi ni ra sa vakamuraia taucoko na veika e gadrevi e na vei kerekere yadua.
- Ea dolavi na imatai ni veivuke ni sau ni tamata cakacaka me baleta na COVID-19 ena 9 na kaloko ena mataka ni Vakaraubuka 20 ni Okosita me yacova na ni 11.59 ena bogi ni Lotulevu na ikarua ni Seviteba.
- Na ikarua ni veivuke ni veisaumi me baleta na COVID-19 ena Okosita 2021 (Veivuke ni veisaumi #2) ena dola na kena kerekere ena 9 na kaloko ena mataka ni ika 3 ni Seviteba me yacova na 11.59 ena bogi ni ika 16 ni siga ni Seviteba.
- Kevaka ko a kerekere ena imatai ni veivuke ni veisaumi ni cakacaka ena rawa mo kerekere tale e na veivuke ni veisaumi #2 ena rua na macawa ka tarava. Kena ibalebale kevaka ko a kerekere e na ika 23 ni Okosita ena rawa mo kerea tale na veivuke ni sa #2 ena ika 6 ni Seviteba. Ena sega ni vakatarai e dua na kerekere totolo ni se bera na kena gauna baleta ni veisaumi e dau soli ena vei ya rua na macawa.
- E rawa ni ko kerea na veivuke ni sau ni tamata cakacaka #2 ena ika 3 ni Seviteba dina ni ko a sega ni kerea na veivuke ni sau ni tamata taumada ia mo vakamuraia taucoko na veika e gadrevi.
- E rawa ni caka na kerekere ena website ni Tabana ni Cakacaka kei na Veisaumi, workandincome.govt.nz/covid-19/wage-subsidy/index
- **Ena rawa ni cakacakataki vakatotolo na kerekere e veidonui na itukutuku taucoko e soli yani kei na itukutuku e tiko e na tabana ni vakacavacava ni Matanitu** (me vaka na naba ni vakacavacava, yacamu, yaca ni baqe, yaca kei na itukutuku ni tamata cakacaka kei na naba ni vakacavacava).

- Me ra vakadeitaka na kerekere ni ra sa kerea tiko na veisaumi dodonu. Eso na bisinisi e ra rawa ni kerea na veivuke ni gade mai na cakacaka ena dua na gauna lekaleka se veisaumi ni sega ni cakacaka ena dua na gauna lekaleka ia e dodonu me rawa ni ra kerea na veivuke ni sau ni tamata cakacaka me baleta na COVID-19 Okosita 2021. (E ra rawa walega ni taura na vei bisinisi e dua vei iratou na tolu na veivuke ni sau ni COVID-19 ena dua na gauna vua e dua na tamata cakacaka.)

Veika e Gadrevi me vakadonui kina

- Na ivakarau e gadrevi me vakadonui kina e tautauvata kei na ituvatuva ni cakacaka ni Maji 2021, oka kina na itavi ni taukei ni cakacaka kei na kena vakadikevi vinaka na veisaumi.
- Sa ka bibi sara vei ira ra kerekere me ra wilika kece na itukutuku, oka kina na nodra sa vakadonuya ka me ra qarauna matua nira sa vakamuraia.
- Na vakadikevi ni lavo e lailai mai na 40 na pasede. Kena ibalebale koya:
 - E dodonu vei ira na bisinisi me ra kila (se vakasamataka) ni na lutusobu na ilavo era rawata ena 40 na pasede ke lailai sara ena loma ni 14 na siga:
 - ena maliwa ni 17 ki na 31 ni Okosita ena se qai soli na veivuke ni sau ni tamata cakacaka.
 - ena maliwa ni 31 ni Okosita ki na 13 Seviteba ena Veivuke ni sau ni tamata #2.

ni vakatauvatani kei na nodra ilavo ena loma ni 14 na siga ena loma ni ono na macawa ni bera ni toso cake na ivakatagedegede ni qaqaarauni.
 - Ko ira na bisinisi e vaka draki na ilavo e ra rawata e rawa ni vakatauvatani na ilavo e rawata kei na e ra rawata ena loma ni gauna vata koya e na 2020 se 2019, kevaka era rawa ni vakaraitaka ni nodra draki ni nodra rawa vakailavo e dredre me ra sauma vakavinaka na kena dikevi na veika vakailavo ena loma ni rua na gauna e vakatautauvataki tiko kina.
- Na lutusobu ni ilavo e ra rawata e dodonu me vu mai na revurevu ni kena toso cake ni ivakatagedegede ni Qaqaarauni ena 17 ni Okosita 2021.

Ni sa oti na veisaumi

- E dodonu me na sauma lesu na bisinisi na ilavo ni veivuke kevaka e mani sega ni lutu sobu na ilavo e rawa.
- Era na gadreva na bisinisi me ra vakarautaka ka maroroya na ivakadinadina me tokona na nodra itukutuku (ia e sega ni gadrevi me ra vakaraitaka ena nodra kerekere).
- Ena vakacavara na MSD na kena vakadidike ka me rawa kina na cakacaka vakadodonu ka savasava. E sa kena ibalebale oqo ni na kerei e dua na ivakaraitaki nei koya e kerekere me ivakadinadina ni a lutusobu na ilavo e rawa.
- Kevaka esa lewa na Matanitu me tosoya na gauna ni saumi ni isau, e dodonu me ra na kerekere tale na bisinisi.